

Projekt

**UCHWAŁA NR XL/272/2021
RADY GMINY BOJSZOWY**

z dnia 20 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na
lata 2022 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818),

**Rada Gminy Bojszowy
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 – 2023 realizowany w ramach projektu "Centrum Usług Społecznych w Gminie Bojszowy" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojszowy

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy

Marek Kumor

Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 – 2023

Bojszowy, 2021

Spis treści

1. Nazwa i cel Programu.....	3
2. Okres realizacji Programu.....	3
3. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu.	4
4. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem.....	5
5. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie.....	6
6. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych.....	14
7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie.....	14
9. Opłaty i ulgi za usługi społeczne.	16
10. Organizacja Programu, w tym etapy jego realizacji.....	16
11. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji.	17
12. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania.	18

1. Nazwa i cel Programu.

Nazwa programu: Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 – 2023.

Cel: Zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych, odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej.

Celem głównym Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 – 2023 jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Bojszowy poprzez:

- 1) organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców;
- 2) realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk.

Sposób, tryb oraz zasady tworzenia i realizacji Programu Usług Społecznych określa ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818). Podstawą do opracowywania Programu Usług Społecznych jest pozyskana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach (który został przekształcony 1 listopada 2021 roku w Centrum Usług Społecznych w Bojszowach) i konsultowana z mieszkańcami oraz reprezentującymi ich organizacjami – „Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminie Bojszowy”. Tym samym, usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych stanowią faktyczną odpowiedź na potrzeby społeczności lokalnej.

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy jest Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, natomiast wykonawcami usług społecznych mogą być m.in.:

- 1) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum,
- 2) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyłoniony na podstawie tej ustawy.

Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 - 2023 opracowany został zgodnie z zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w związku z realizacją projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w Gminie Bojszowy” realizowanego w ramach Osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacji, Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Okres realizacji Programu.

Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy realizowany będzie w okresie od 01.01.2022 roku do 30.09.2023 roku.

W związku z realizacją projektu, Gmina Bojszowy deklaruje kontynuację działań w ramach Centrum Usług Społecznych w Bojszowach i utrzymanie oferty usług społecznych w okresie co najmniej 3 lat od dnia zakończenia realizacji projektu. Wszelkie zmiany ilości miejsc i rodzaju świadczonych usług wynikać będą bezpośrednio z analizy potrzeb mieszkańców w tym zakresie.

3. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu.

Realizacja Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy wynika z przeprowadzonej w III kwartale 2021r. „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Bojszowy”. zrealizowanej w oparciu o wieloaspektowe badania społeczne, przeprowadzone na terenie Gminy Bojszowy, z wykorzystaniem metody sondażu - technika CAWI, CAPI, metod jakościowych: zogniskowanych wywiadów grupowych - FGI oraz indywidualnych wywiadów pogłębionych - IDI. Terenowe badania społeczne poprzedzone zostały analizą treści kluczowych dokumentów urzędowych Gminy Bojszowy, danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacji pozyskanych z GOPS w Bojszowach, co pozwoliło na wzbogacenie koncepcji badania i zwiększenie trafności procesu wnioskowania.

W badaniach udział wzięło 200 mieszkańców Gminy Bojszowy oraz 9 przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne.

Na podstawie zdiagnozowanych w badaniu potrzeb mieszkańców Gminy Bojszowy w ramach usług społecznych dokonano wyodrębnienia kluczowych oczekiwań społeczności lokalnej w podziale na następujące grupy: rodzina, osoby z niepełnosprawnością oraz niesamodzielne, osoby starsze oraz mieszkańcy.

Lp.	Grupa	Kluczowe oczekiwania społeczności lokalnej
1.	Rodzina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie rodziny to rodzaj usług społecznych, który zdecydowana większość mieszkańców uznaje za priorytetowy do rozwijania. ✓ Wśród najczęściej wskazywanych przez mieszkańców potrzeb w obszarze wspierania rodziny znalazła się specjalistyczna pomoc udzielana przez psychologa, pedagoga i logopedę, specjalistyczne poradnictwo (prawne, psychologiczne, rodzinne) oraz organizowanie warsztatów/zajęć rozwijających zainteresowania. ✓ Z przeprowadzonych badań wynika, że znaczny odsetek mieszkańców byłby zainteresowany uczestnictwem w Klubie Rodzica, a także mediacjach rodzinnych (partnerskich, małżeńskich i międzypokoleniowych), terapii dla dzieci i młodzieży. ✓ Pracownicy instytucjonalni przyznali, że jednym z głównych problemów występujących wśród rodzin jest rozpad więzi i relacji rodzinnych, brak umiejętności wychowawczych, problemy opiekuńczo-wychowawcze i niedoinformowanie w zakresie udzielanej pomocy. Z tego wynika potrzeba organizacji warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie i wychowawcze. Za poszerzeniem oferty usług o rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych opowiedziało się również wielu mieszkańców. ✓ 73% mieszkańców stwierdziła, że na terenie Gminy Bojszowy należy organizować alternatywne formy spędzania czasu dla dzieci i młodzieży oraz większą liczbę działań profilaktycznych dotyczących uzależnień, przemocy, zdrowego stylu życia. ✓ 60% mieszkańców stwierdziło, że należy zwiększyć liczbę miejsc w żłobkach i przedszkolach.
2.	Osoby z niepełnosprawnością oraz	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zdecydowana większość respondentów uznała, że wspieranie osób z niepełnosprawnością to rodzaj usług społecznych, który powinien być priorytetowo rozwijany i usprawniany.

	<p>niesamodzielne i osoby starsze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Do zdiagnozowanych obszarów, w których należy poszerzyć ofertę wsparcia w tej grupie mieszkańców należą: zapewnienie rehabilitacji, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego, pomoc w czynnościach domowych, zmniejszenie poczucia izolacji (wolontariat/usługi sąsiedzkie), usługi opiekuńcze, doraźne wsparcie usługowe, specjalistyczna pomoc (psycholog, psychiatra, itp.) oraz organizowanie dowozu/transportu. ✓ Wśród usług najważniejszych do realizowania dla tej grupy odbiorców respondenci wskazali: transport dla osób starszych (taksówka dla seniora), usługi porządkowe (mycie okien, porządkowanie nagrobków, usługa pralnicza), pomoc przy naprawie rzeczy codziennego użytku, wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego, usługi pielęgnacyjne (np. mobilna pielęgnacja paznokci), szkolenia dla opiekunów faktycznych oraz szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. ✓ Podczas realizacji badań wskazano na potrzebę integracji z mieszkańcami. ✓ Respondenci widzą konieczność promowania idei wolontariatu, między innymi ze względu na samotność i związane z tym problemy osób starszych. ✓ Grupą osób szczególnie potrzebującą wsparcia są opiekunowie faktyczni. Z przeprowadzonych badań wynika, że opiekunowie są obciążeni fizycznie jak i psychicznie, co utrudnia załatwienie podstawowych spraw. Oczekują oni wsparcia w postaci kilkugodzinnej opieki nad osobą starszą lub z niepełnosprawnością lub niesamodzielną, pomocy psychologicznej oraz szkoleń w zakresie pielęgnacji.
<p>3.</p>	<p>Mieszkańcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podczas badań wyróżniono potrzebę informowania mieszkańców o dostępnej ofercie usług społecznych. W opinii uczestników badań brakuje kampanii społecznych skierowanych do różnych grup mieszkańców. ✓ Występuje potrzeba organizowania warsztatów edukacyjnych dla lokalnej społeczności zarówno jeśli chodzi o problem przemocy, uzależnień, promocję zdrowia, problemy osób z niepełnosprawnościami, starszych jak i problemy opiekuńczo-wychowawcze. ✓ Z przeprowadzonych badań wynika, że należy zwiększyć dostępność dla mieszkańców do opieki psychologicznej, psychiatrycznej i terapeutycznej. ✓ Zdecydowana większość badanych mieszkańców dostrzega potrzebę rozwoju oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego. ✓ Uczestnicy badań zwracali uwagę na niewystarczającą liczbę wydarzeń i miejsc integrujących mieszkańców oraz niski poziom aktywności mieszkańców. Z tego wynika potrzeba organizowania działań integracyjnych oraz wydarzeń sąsiedzkich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej zakresie usług społecznych na terenie Gminy Bojszowy

4. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem.

Odbiorcami końcowymi Programu Usług Społecznych Gminy Bojszowy są wszyscy jej mieszkańcy, tj. obywatele polscy lub cudzoziemcy, którzy mają miejsce zamieszkania i przebywają (z zamiarem stałego pobytu) na terenie Gminy Bojszowy.

Planowana liczba osób objętych Programem Usług Społecznych wyniesie 300 mieszkańców Gminy Bojszowy.

Liczbę odbiorców poszczególnych usług oszacowano na podstawie przeprowadzonej diagnozy i są to wyłącznie dane prognozowane. Ostateczna ilość osób/rodzin oraz grup społecznych korzystających z poszczególnych rodzajów usług społecznych może się zmieniać i będzie podlegać aktualizacji. Zmiany te będą podlegały bieżącemu monitorowaniu i będą podstawą do ewentualnej zmiany planu finansowego.

5. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Bojszowy w zakresie usług społecznych, Centrum Usług Społecznych w Bojszowach w ramach realizowanego projektu będzie świadczyło dla ww. społeczności usługi w ramach 4 pakietów usług:

- 1) Pakiet Senior,
- 2) Pakiet Osoba Niepełnosprawna,
- 3) Pakiet Rodzina,
- 4) Promocja i ochrona zdrowia.

Pakiety usług będą uzupełniane działaniami wspierającymi w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej.

Planowany katalog usług społecznych przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2. Planowany katalog usług społecznych.

Nazwa usługi	Planowany zakres usług	Grupa docelowa	Zakres usługi z ustawy /interwencji EFS	Tryb kwalifikowania	Uzasadnienie
Pakiet: Senior					
Asystent osoby starszej	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w codziennym funkcjonowaniu; • pomoc w załatwieniu spraw urzędowych; • organizacja czasu wolnego; • podtrzymywanie kontaktów ze środowiskiem; • pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego (praca w środowisku) 	Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby starsze powyżej 65 roku życia	Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej EFS – reintegracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu	Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego	64 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy
Centrum aktywności dla seniora/ Klub Seniora	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania grupowe w ramach organizacji czasu wolnego; • warsztaty tematyczne; • zajęcia ruchowe (np. taneczne, gimnastyczne, nordic walking); • zajęcia edukacyjne (np. obsługa komputera); • zajęcia integracyjne z młodzieżą (np. wymiana międzypokoleniowa doświadczeń); • edukacja zdrowotna (np. żywieniowa); • zajęcia kulturalne; • zajęcia artystyczne; • zajęcia integracyjne; • spotkania integracyjne dla seniorów, w tym „Bal seniora”, wyjazdy do teatru, spotkania okolicznościowe 	Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby w wieku 60+	Usługa społeczna z zakresu pomocy społecznej EFS – reintegracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu aktywna integracja społeczna	Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego	61 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy

<p>Usługi Wsparcia Specjalistycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> „Mobilna Taksówka” - usługa zapewniająca dojazd z miejsca zamieszkania do placówki medycznej/rehabilitacyjnej i/lub urzędu i/lub miejsca świadczenia oferty aktywizującej wraz z asystą (w razie potrzeby); mobilne usługi specjalistyczne usługa świadczona w miejscu zamieszkania polegająca na: konsultacji lekarza geriatry i lub psychiatry, wizyty pielęgniarki oraz poradnictwo psychologiczne według potrzeb; specjalistyczne usługi, w tym m.in.: usługi rehabilitacji, usługi fizjoterapii 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby, które ukończyły 65 roku życia</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych</p> <p>EFS – wsparcie osób z niepełnosprawnością i osób starszych</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego</p>	<p>64 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Usługa „ZŁOTA RĄCZKA”</p>	<ul style="list-style-type: none"> pomoc przy drobnych domowych usterkach, niewymagających natychmiastowej interwencji, ani uprawnień 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby powyżej 65 roku życia, będące osobami samotnymi, lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65 roku życia</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych</p> <p>EFS - wsparcie osób z niepełnosprawnością, osób starszych, opiekunów faktycznych</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego</p>	<p>według przeprowadzonej diagnozy 57,70 % badanych uznało usługę pomocy przy naprawie rzeczy codziennego użytku dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebną</p>
<p>Pakiet: Osoba niepełnosprawna</p>					
<p>Asystent osoby niepełnosprawnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> pomoc w codziennym funkcjonowaniu, w tym w załatwieniu spraw urzędowych; pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego (praca w środowisku); organizacja czasu wolnego; podtrzymywanie kontaktów z najbliższym środowiskiem 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby niepełnosprawne</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny/</p> <p>EFS – wsparcie rodziny, wsparcie osób z niepełnosprawnością</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego</p>	<p>44 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Klub dla osób niepełnosprawnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> spotkania grupowe w ramach organizacji czasu wolnego; warsztaty tematyczne; zajęcia ruchowe (np. taneczne, nordic walking, gimnastyczne); zajęcia edukacyjne (np. obsługa 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby niepełnosprawne</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny</p> <p>EFS – wsparcie rodziny, wsparcie osób</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna</p>	<p>44 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>

	<p>komputera);</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia integracyjne ze społecznością (np. wymiana międzypokoleniowa doświadczeń); • poradnictwo specjalistyczne (np. psychologiczne, terapeutyczne); • edukacja zdrowotna (np. żywieniowa); • zajęcia kulturalne; • zajęcia plastyczne; • zajęcia integracyjne (w tym spotkania, wycieczki) 		z niepełnosprawnością	prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego	
Usługi Wsparcia Specjalistycznego	<ul style="list-style-type: none"> • transport do placówek zdrowia, tzw. „taksówka”; • mobilne usługi specjalistyczne w tym np. psychiatria środowiskowa; rehabilitacja, fizjoterapia; • poradnictwo grupowe i indywidualne (np. mediacje, konsultacje psychologiczne, prawne, poradnictwo zawodowe) 	Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby niepełnosprawne	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny</p> <p>EFS – wsparcie rodziny, wsparcie osób z niepełnosprawnością</p>	Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego	32,5 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy
Usługi wytchnieniowe	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych np. w formie opieki wytchnieniowej; • poradnictwo psychologiczne; • zajęcia o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym (np. szkolenia specjalistyczne z opieki nad osobą niepełnosprawną) 	Mieszkańcy Gminy Bojszowy: opiekunowie osób niepełnosprawnych	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych, wspieranie rodziny</p> <p>EFS – wsparcie rodziny, wsparcie osób z niepełnosprawnością</p>	Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego	64 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy
Usługa „ZŁOTA RĄCZKA”	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc przy drobnych domowych usterkach, niewymagających natychmiastowej interwencji, ani uprawnień 	Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, opiekunowie osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych</p> <p>EFS - wsparcie osób z niepełnosprawnością, osób starszych, opiekunów faktycznych.</p>	Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego	według przeprowadzonej diagnozy 57,70 % badanych uznało usługę pomocy przy naprawie rzeczy codziennego użytku dla osób z niepełnosprawnością i starszych za potrzebną

Pakiet: Rodzina

<p>Akademia Rodzica i Dziecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia językowe; • zajęcia rozwijające sprawność manualną; • logorytmika; • terapia pedagogiczna; • zajęcia korekcyjno – kompensacyjne z dziećmi o specyficznych potrzebach edukacyjnych; • zajęcia polisensoryczne; • socjoterapia; • warsztaty umiejętności rodzicielskich; • terapia SI; • spotkania warsztatowe i prelekcyjne nt. podnoszenia wiedzy i świadomości z zakresu planowania rodziny, macierzyństwa/ojcostwa, okresu ciąży i porodu, budowania kontaktu i relacji od pierwszych dni; • konsultacje specjalistyczne 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: kobiety w ciąży i ich małżonkowie/partnerzy, rodzice, którzy potrzebują porad specjalistów, dzieci, młodzież</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia EFS – wspieranie rodziny</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego</p>	<p>73 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Punkt poradnictwa specjalistycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo psychologiczne; • psychoterapia dla dzieci i młodzieży; • poradnictwo logopedyczne; • doradztwo zawodowe indywidualne dla klas 8; • poradnictwo grupowe i indywidualne (np. mediacje, konsultacje psychologiczne, prawne, poradnictwo zawodowe) 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby dorosłe, młodzież, dzieci</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia EFS – wspieranie rodziny</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego</p>	<p>33,5 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Centrum Rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia rozwijające zainteresowania (np. gra na instrumentach, taniec, balet, robotyka – programowanie, malarstwo, rzeźba, warsztaty rękodzieła, kodowanie, teatralne, gra w szachy, ceramika, zapasy, judo, sztuki walki, zajęcia w klubach sportowych, etc.); • zajęcia sportowe dla mieszkańców, w tym Klub Nordic walking; joga, ćwiczenia ogólnousprawniające, zumba, aerobik, etc.; wyjazdy do teatru, opery 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby dorosłe, dzieci, młodzież</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia EFS – wspieranie rodziny</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego</p>	<p>74,5 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>

<p>Interwencja kryzysowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • telefon zaufania dla dzieci i młodzieży • grupa wsparcia dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej; • grupy samopomocowe dla osób dotkniętych przemocą; • pomoc psychologiczna, prawna dla ofiar przemocy w rodzinie 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: osoby dorosłe, dzieci, młodzież wymagające wsparcia, będące w kryzysie</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia</p> <p>EFS – wspieranie rodziny</p>	<p>Pomoc interwencyjna, doraźna, anonimowa</p> <p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego</p>	<p>30,5 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Środowiskowe wsparcie dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> • psychiatria środowiskowa – usługa kompleksowa świadczona w środowisku wobec dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych w szczególności wywołanych przemocą rówieśniczą (m.in. bullying i cyberprzemoc), rozwodem rodziców, śmiercią osoby bliskiej lub w innych sytuacjach traumatycznych. Usługa realizowana będzie przez wykwalifikowaną kadrę w tym: lekarza psychiatrę (diagnoza i zalecenia lekarskie), pielęgniarki (monitorowanie procesu leczenia), terapeutę oraz psychologa (działania terapeutyczne). • Placówka Wsparcia Dziennego specjalistyczna zapewniająca dzieciom i młodzieży opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań, a także w zależności od indywidualnych potrzeb organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych, realizujących w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 roku życia, rodzice/opiekunowie dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, polityki prorodzinnej, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej</p> <p>EFS - wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, usługa zdrowotna</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego</p>	<p>32,5 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>
<p>Klub dziecięcy/żłobek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opieka oraz wyżywienie dzieci od 20 tygodnia życia do 3 lat w ramach działalności żłobka lub klubu 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: dzieci od 20 tygodnia życia do 3 lat i ich rodzice, opiekunowie faktyczni</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, polityka prorodzinna</p> <p>EFS – opieka nad dziećmi do lat 3, polityka prorodzinna</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług rodzica, opiekuna faktycznego</p>	<p>60% badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>

Pakiet: Promocja i ochrona zdrowia					
Promocja i ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> kompleksowa usługa wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego (wypożyczenie, dostawa, montaż); wsparcie w zakresie podpisania umowy wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego; warsztaty/prelekcje/profilaktyka promująca zdrowy tryb życia (w tym spotkania ze specjalistami, badania profilaktyczne np. wad postawy u dzieci); terapia uzależnień; pomoc psychologiczna dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie; program terapeutyczno-psychologiczny dla sprawców przemocy konsultacje specjalistyczne, 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy: Osoby dorosłe, młodzież, dzieci</p>	<p>Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia</p> <p>EFS – usługa zdrowotna</p>	<p>Wniosek o objęcie usługami społecznymi oraz oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług osoby zainteresowanej albo opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub przedstawiciela ustawowego</p>	<p>67 % badanych wskazało, że taka usługa jest potrzebna dla mieszkańców Gminy Bojszowy</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie rekomendacji zawartych w „Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych na terenie Gminy Bojszowy”

Tabela nr 3. Działania wspierające

Działania wspierające działania w zakresie organizowania społeczności lokalnej		
Nazwa działania	Odbiorcy	Cele działania
Szkoła Liderów	Mieszkańcy Gminy Bojszowy	<ul style="list-style-type: none"> budowanie kompetencji liderów zmian społecznych do rozwiązywania lokalnych problemów oraz odbudowanie i/lub wzmacnianie empowermentu, poszerzenie wiedzy, umiejętności i aktywności liderów zmian społecznych do podejmowania działań na rzecz środowiska lokalnego, budowanie sieci współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami w celu włączenia ich we wspólny proces ukierunkowany na wywoływanie pożądanych zmian w danej społeczności lokalnej

<p>ALTERNATYWNE FORMY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO w tym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty edukacyjne dla społeczności lokalnej, - imprezy integracyjne (kino plenerowe, koncerty etc. - kampanie społeczne, - wydarzenia społeczne, 	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy</p>	<p>poprawa społecznego funkcjonowania, wzmocnienie więzi w tworzeniu wzajemnych relacji służących budowaniu sieci oparcia i integracji społeczności lokalnej, oraz włączania mieszkańców w proces współtworzenia sąsiedzkich inicjatyw pomocowych</p>
<p>Centrum Wolontariatu</p>	<p>Mieszkańcy Gminy Bojszowy w tym: pracownicy instytucji, organizacji, NGO, przedsiębiorcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • integracja działań wolontarystycznych, • uruchomienie procesów współpracy, samopomocy i samozaradności, • aktywne włączenie mieszkańca w życie społeczne wspólnoty, • mobilizowanie i wspieranie w samoorganizacji, • tworzenie i stymulowanie więzi wspólnotowych oraz budowa poczucia tożsamości, • kształtowanie form partycypacji społecznych współdecydowanie i współorganizowanie (Rada Młodzieżowa, Rada Seniorów)

Źródło: opracowanie na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej zakresie usług społecznych na terenie Gminy Bojszowy

Usługi społeczne przyjęte w Programie Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 – 2023 świadczone będą zgodnie ze standardami usług społecznych wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bojszowach.

6. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych.

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c i art. 9 ust. 2 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- 1) Dane osoby korzystającej z usług społecznych:
 - imię i nazwisko,
 - numer telefonu kontaktowego,
 - adres e-mail,
 - numer PESEL,
 - adres miejsca zamieszkania (w tym kraj, województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr budynku, nr lokalu, kod pocztowy),
 - płeć,
 - wykształcenie,
 - zawód wykonywany,
 - stopień pokrewieństwa z członkami rodziny,
 - statut na rynku pracy w chwili przystąpienia do projektu,
 - status w chwili przystąpienia do projektu (w tym: osoba należąca do mniejszości narodowej lub etnicznej, migrant, osoba obcego pochodzenia, osoba bezdomna lub dotknięta wykluczeniem z dostępu do mieszkań, osoba niepełnosprawnościami, osoba w innych niekorzystnej sytuacji społecznej).
- 2) Dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego, opiekuna prawnego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych):
 - imię i nazwisko,
 - numer telefonu,
 - adres e-mail,
 - numer PESEL,
 - adres miejsca zamieszkania (w tym kraj, województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr budynku, nr lokalu, kod pocztowy),
 - stopień pokrewieństwa z członkami rodziny.

7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie

Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie:

- 1) odbywa się na podstawie złożonego wniosku wraz z oświadczeniem o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych,

- 2) następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej,
- 3) następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu,
- 4) może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, rodzinną, zdrowotną,
- 5) może zostać poprzedzone przeprowadzeniem rozeznania potrzeb przez koordynatora indywidualnych planów usług.

Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Informacje niezbędne do zakwalifikowania do skorzystania z usługi społecznej określonej w Programie:

I. Pakiet SENIOR

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług

II. Pakiet OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) informacje o niepełnosprawności;
- 4) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

III. Pakiet RODZINA

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

IV. Pakiet PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

V. Działania wspierające

- 1) działania dostępne dla ogółu mieszkańców i nie wymagają składania wniosku o objęcie usługami społecznymi.

8. Sposób dokumentowania spełniania warunków oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie

W celu udokumentowania spełniania warunków należy złożyć:

- wniosek o objęcie usługami społecznymi;
- oświadczenie o spełnieniu warunków do korzystania z usług społecznych, w przypadku skorzystania z pakietów Nr: II OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA , III RODZINA oraz IV PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA;

- kwestionariusz kwalifikacyjny (rozpoznanie indywidualnych potrzeb).

Wzory: wniosku o objęcie usługami społecznymi, oświadczenia o spełnieniu warunków do korzystania z usług społecznych, kwestionariusza kwalifikacyjnego (rozpoznanie indywidualnych potrzeb) oraz indywidualnego planu usług społecznych wprowadzone zostaną Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Bojszowach.

9. Opłaty i ulgi za usługi społeczne.

Program Usług Społecznych nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi w okresie jego obowiązywania tj. od 01.01.2022r. do 30.09.2023r.

Realizowane dla mieszkańców Gminy Bojszowy usługi społeczne finansowane będą w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Bojszowy”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Po zakończeniu realizacji projektu możliwe będzie partycypowanie w kosztach świadczeniobiorców, co zostanie określone w aktualizacji Programu Usług Społecznych po zakończeniu projektu.

10. Organizacja Programu, w tym etapy jego realizacji.

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy na lata 2022 - 2023 jest, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Centrum Usług Społecznych w Bojszowach, a wykonawcami usług mogą być zgodnie z art. 7 ust. 2 cyt. Ustawy:

- 1) urząd gminy lub;
- 2) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum, lub;
- 3) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 i 1570), wyłoniony na podstawie tej ustawy, lub;
- 4) podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 i 2215 oraz z 2019 r. poz. 53, 730 i 1655), lub;
- 5) podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730, 959 i 1655).

Zadaniem realizatora Programu Usług Społecznych jest w szczególności:

- przeprowadzanie akcji informacyjnej wśród mieszkańców,
- opracowywanie niezbędnych dokumentów w celu realizacji usług społecznych,
- kwalifikacja do korzystania z usług społecznych,
- wsparcie merytoryczne w zakresie realizacji programu usług społecznych przez wykonawców;
- pozyskanie i włączanie jak największej liczby podmiotów w proces realizacji usług społecznych na rzecz mieszkańców.

Tabela nr 4. Etapy realizacji Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy.

ETAPY REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH	
I	Planowanie i organizacja usług społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wypracowanie założeń do standardów usług społecznych; ✓ wyłonienie wykonawców usług społecznych; ✓ budowanie partnerstw w ramach współpracy międzysektorowej; ✓ kwalifikowanie osób zainteresowanych usługami, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych;
II	Świadczenie usług społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ koordynowanie realizowanych działań; ✓ bieżący monitoring realizowanych usług społecznych; ✓ testowanie założeń do standardów usług społecznych;
III	Ocena realizacji Programu Usług Społecznych w zakresie świadczenia usług społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ analiza i ocena jakości świadczonych usług (standaryzacja); ✓ monitoring w zakresie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności
IV	Aktualizacja potrzeb społeczności lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> ✓ aktualizacja potrzeb w zakresie świadczonych usług społecznych z uwzględnieniem potencjału lokalnej społeczności;
V	Informacja z realizacji Programu Usług Społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ opracowanie sprawozdania w oparciu o wyniki z monitorowania realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu

Źródło: opracowanie własne

11. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji.

Założeniem sposobu monitorowania usług świadczonych w ramach CUS w Bojszowach jest zastosowanie rozwiązań:

- a) adekwatnych do przyjętych celów i wskaźników monitorowania;
- b) prostych w zastosowaniu;
- c) wykorzystujących informacje (w tym opinie) pochodzące od mieszkańców oraz, tam gdzie to możliwe, dane administracyjne gromadzone przez CUS;
- d) umożliwiających prowadzenie analiz, w tym na potrzeby obliczenia osiągniętych wartości wskaźników, także z uwagi na zewnętrzną ewaluację w kontekście pilotażu.

Monitorowanie służy zapewnieniu odpowiedniej jakości realizacji usług społecznych i wdrażania Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy. Za monitorowanie Programu odpowiedzialne jest Centrum Usług Społecznych w Bojszowach. Celem monitorowania będzie dostarczanie niezbędnych informacji do podejmowania decyzji, które pozwolą na efektywną realizację Programu. Szczególna uwaga zostanie skoncentrowana na procesie wdrażania Programu przede wszystkim w zakresie realizacji usług społecznych. Monitoring Programu Usług Społecznych polegać będzie na:

- zbieraniu,

- gromadzeniu,
- analizowaniu informacji

uzyskanych w toku realizacji usług społecznych.

Monitorowaniu podlegać będą w szczególności cele określone w ramach Programu. Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych zostanie sporządzona informacja z realizacji Programu. Zakres informacji będzie zgodny z art. 6 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Celem wprowadzenia monitoringu Programu Usług Społecznych w Gminie Bojszowy jest dążenie do świadczenia usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców gminy o określonym standardzie oraz podejmowanie, w razie potrzeby, działań usprawniających proces świadczenia usług społecznych.

Dane do monitoringu i badania efektywności zostaną pozyskane za pomocą wystandaryzowanych narzędzi (np. ankiety, wywiady), od pracowników CUS w Bojszowach, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz mieszkańców gminy. Pozostałe dane zostaną pozyskane z dokumentacji Centrum Usług Społecznych w Bojszowach.

Celem monitoringu będzie pozyskanie danych nt.:

- charakterystyki odbiorcy z podziałem na poszczególne usługi,
- poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkańców i poziomu zadowolenia z jakości obsługi,
- liczby osób objętych nowymi usługami społecznymi realizowanymi w CUS w Bojszowach.

Wskaźniki efektywności/mierniki, które zostaną wykorzystane przy tworzeniu narzędzi monitoringu i efektywności do realizowanych w CUS usług:

1) wskaźniki ilościowe:

- liczba osób korzystających z usług społecznych;
- liczba zrealizowanych usług;
- liczba organizacji pozarządowych realizujących usługi;
- liczba indywidualnych planów usług społecznych;
- liczba działań wspierających;
- liczba nowych osób, które dotychczas nie korzystały z usług realizowanych w GOPS w Bojszowach.

2) wskaźniki jakościowe:

- poziom zadowolenia odbiorców usług;
- terminowość wykonanych usług;
- kompetencje osób realizujących usługi;
- dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców.

12. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania.

Program Usług Społecznych w Gminie Bojszowy finansowany będzie w ramach realizacji projektu Centrum Usług Społecznych w Gminie Bojszowach współfinansowanego ze środków POWER, Działanie 2.8 „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym”. W projekcie zaplanowano wsparcie z budżetu UE, które umożliwi realizację Programu Usług Społecznych w latach 2021-2023 i zainicjuje rozwój usług społecznych.

Budżet może ulec modyfikacją w trakcie realizacji Programu Usług Społecznych.